

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano.

Wydawcy i właściciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

KOESPONDENCJE.

Budapeszt 29 maja.

(Po delegacjach. — Kilka słów remiscencji. — Co pozostało po sobie. — Oburzenie Węgrów i skutki oburzenia. — Pan Falk i jego odznaczenie ostatnie. — Broszura Zimandyego. — Objęcie posła, księdza Lepsenyi. — Bohaterowie dnia Pichler i Olay. — Budapeszt buduje się. — Król na wysławie. — Występ Warmutha w operze).

Panowie „delegaci” już się rozlecieli na wszystkie cztery wiatry. Delegacyjne posiedzenia tegoroczne zaczęły się ciekawie, odbywały się bez goryczy po obu stronach, co znaczy nie bez wycieczek skierowanych przeciw Węgrom lub Austrii, zakończyły wreszcie na pozor spokojnie, — ale pozostały po sobie niesmak i wywołały oburzenie szczególnie wśród Węgrów.

Trzydzięsimilijonów wydały rządy obu połow monarchji naprzód, więc laskawe zawsze delegacje i tym razem udzieliły absolutorium i przynały potrzebne czy pożądane kredyty ministrowi wojny i marynarki — ale na co te pieniądze wydano, tego na razie wieciec nie będziemy, ukryto starannie przed delegacjami cele, na które te miliony wygotowano.

Cała opinia, jak i węgierskiej, jak i w austriackiej delegacji stawała weto przeciw takiemu ukrywaniu „celów”, które dziesiątki milionów polokają, — ale na interpelację, wsta i żądania opozycyjne, większość w obu delegacjach była przygotowana i odparła polekomenta swych prezydentów w Stela i Jaworskiego, zachcianki opozycji, całą siłą swych głosów. Pan delegat Belohlávek taką wyciął ostrą filipikę przeciw Węgrom, że prasa tutejsza trzęsie się z oburzenia i wymyśla na austriacką delegację, na wiceprezidenta jej hrabię Vettera, a wszystko, co tylko nosi „austriacki” miano, w czambuł potępia i dradza zerwać wszelką polityczną współpracę z Austrią.

Jeden z organów węgierskich, najwięcej tu poczynnych z butą i pychą nadętego polityka węgierskiego, „powiada w artykule wstępnym: „Wyrzysaliśmy trzydzięci lat ciężkich, utrzymując (sic!) Austrię, wytrzymamy bez tego ciężaru cale seculum”.

Stosunki polityczne między Węgrami a Austrią silnie się zaostriżyły. Niechęć i nienawiść zieje tutaj taka do każdego Austriaka, że oto zaproszone towarzystwa strzeleckie i towarzystwa przemysłowe w kraju postanowiły, mimo zapadej uprzednio uchwały, nie jechać do Wiednia na wystawę i nie przyjmować żadnego udziału w uroczystościach jubileuszowych Wiednia i Austrii. Zaczyna się więc otwierać wojna między Austrią a Węgrami, a do czego ona doprowadzi, — zobaczymy? W każdym razie nikt tutaj nie wierzy w możliwość ugody dalszej co do wspólności interesów obu połow monarchji, nie wierzy nawet sam pan Maks Falk, referent — jak wiadomo — „kwotowej” komisji węgierskiej; jeżeli zaś on wiarę stracił, to my prawie wszyscy wierzymy w to święcie, że ugoda nie nastąpi i dziś nawet na tak zwane wypadki w „ostatniej godzinie” liczyć nie możemy.

A propos pana Maksa Falka słów kilka. Odznaczony on został, jak wam już wiadomo, za 25 z rządu referat jego w węgierskich delegacjach, a mianowicie w komisji dla spraw zewnętrznych. Cała prasa europejska podniosła to odznaczenie królewskie na największym poszanowanem dla osoby odznaczonego, — kto więc jest pan Maksymilian Falk na Węgrzech i w Polsce? Niezaprzeczenie największe wpływową osobistość na Węgrzech. Jako człowiek obrzynniej wiedzy, publicysta i ekonomista, znakomitość. Posł do sejmku, zawsze liberal, — co to u nas na Węgrzech i w Polsce znaczy „liberal”, to tylko ten wie, kto z najlepszych stosunkami politycznymi dobrze jest obznajony. „Liberal” u nas to żyd, dla żydostwa pracujący, choćby nawet był prchrześcia! Pod płazczykiem „liberalnego” programu politycznego ukrywa się stanowczy program pracy dla żydostwa, dla jego podniesienia, na jego korzyść polityczną. Pan poseł Falk jest prchrześcia, jest połączony od 30 lat, jest redaktorem „en chef” Pester Lloyd, jest sekretarzem towarzystwa gimnazyjsko-ży-

dowskiego Lloyd Gesellschaft, jest prezydentem wielu handlowych i finansowych instytucji i prezydentem dyrekcji kolei Koszyce-Oderberg. Ma dochodu rocznego około 400 tysięcy, a jest tak wpływowym od dolu do góry, że kto ma jego protekcję w Poczcie lub kraju, no, to się może uważać z góry za takiego, którego nazywają „ein gemachter Mann”.

W kołach chrześcijańskich uważany jest zawsze za Falka, a mimo że zmienił swoją wiarę — otoczony jest przecież wyznawcami Izraela i tylko te koła składają mu ostentacyjne, pełne pochwały i przechwałek gratulacje i holdy „ex re” ostatniego odznaczenia.

Falk Maksymilian, będzie, bo był nim i jest dotąd, „eine von unsere Leute” i wielka „chwaba” prasy, daje dowód najlepszy — że mimo zmiany wyznania dusza została ta sama... W każdym jednak razie, to głowa wielka — i przed tą uniwersalną wiedzą człowieka można zdjąć kapelusza.

Partja liberalna i partja koszułowska w jednym punkcie zgadzają się zupełnie, a mianowicie pod względem protegowania równouprawnienia żydów na Węgrzech.

Partja ludowa, klerykałna, jest naturalnie temu programowi przeciwna, a częstokroć w walce politycznej nie przebijając w środkach, popelnia nietykcyjne błędy, godne rzeczywiste nagany.

Proboszcz z Torók Balicit, Zimandy, niegdyś poseł do sejmku węgierskiego, wydał w spólte z kapelanem Zelenkiem, broszurę niemiecką skierowaną całem ostrzem przeciwko pamięci niezłyego żyd dyktatora niegdyś Ludwika Kosutha. Zapanował wielki wrzask i wrzawa i nawałnica oburzenia przebiegła kraj cały, a żydowska prasa węgierska miała przyjemną sposobność do pokazania palcem katolickiego księdza, który miotał się i rzuca na pamięć wielkiego patrioty, dlatego tylko, że on był... kalwinem. Uciechło trochę a w organie partji ludowej sejmku węgierskiego pojawił się anon, że broszura proboszcza Zimandy’ego rozdawana będzie darmo każdemu, kto tylko jej zażąda w redakcji. — Posel obecny proboszcz Lepsenyi, naczelny redaktor organu partji ludowej, zaatakowany został w sejmie przez partję koszułowską — a pomimo tego, że nazajutrz sejm przeszedł za bład popelniony bez jego wiedzy, został jednak obity na ulicy przez posłów Olay’a i Pichler’a. Znowu więc wielkie zadolenie, żyd Pichler rbi sobie reklamę tam, że w obronie narodowej czyni dla Kosutha obja katolickiego posła i księdza na ulicy... Uliczna zaiste brawura, — ulicznej godna nagrody, ale nie pochwał. Tylko, że u nas Węgry egzystują de nomine tylko, de facto są sami... żydami!

Budapeszt buduje się ogromnie. W tym roku rada budownicza miasta udzieliła pozwolenie dotąd na budow: 860 domów! Warunki budowy są u nas tak przystępne, że o nich warto pomówić nieco, powróć do tej sprawy w przyszłej korespondencji mojej.

Król oglądał wystawę sztuki w pałacu tutejszego towarzystwa artystów, bardzo pochlebnie się wyraził o sztukach Styki do panora „y Bema”. Obrazy naszego artysty bardzo się podobały królowi, o pracach rzeźbiarskich pani Dąbrowskiej z uznaniem rozmawiał z artystką.

Pan Warmuth, tenor, jak tutejszy głosił afisz, opery warszawskiej, miał mieć szereg występów na scenie królewskiej opery. Rozpoczął te występy w „Carmenie” w partji Josego. Prasa nie bardzo przychylnie i z rezerwą przyjęła pierwszy występ nowego śpiewaka — więc drugi już występ w „Zydowie” spelił na nieczem i pan Warmuth przed przedstawieniem... opuścił niegościny Budapeszt.

Ze zdrojowisk.

Rabka 2. czerwca. „Cudze chwalcie, swego nie znacie, Sami nie wicie, co posiadacie”.

(W. Pol. — „Pieśń o ziemi naszej”. Tak śpiewał nasz poeta — i miał rację — znani jesteśmy z tego, że nie ma kąta na kuli ziemskiej,

gdzieby nas nie zanosila ciekawość, a to, co jest swojskiego, zostawiamy sobie na później. Tem też można sobie wytlumaczyć, że latwiej u nas spotkać polującego na lwy w Afryce, aniżeli znajomego np. Puszcze Białowieską — latwiej spotkać znajomego kaplicę Sykstyńską i wykopaliska Herculanum, aniżeli znajomego Ostrą Bramę i Kruszwice, — latwiej wreszcie spotkać znajomego wszystkie europejskie bady, aniżeli tego, który wie coś o naszych rodzimych zdrojowiskach. Naturalnem jest, że mówię tutaj o tej klasie naszego społeczeństwa, której nie stoi na przeszkodzie dla zadolenia swoich zachcianek. Zapewne czytelnikowi dziwnem się wyda ten wstęp do korespondencji z naszego miejsca kąpielowego od jednego z kuracjuszw tutejszych, lecz powodem tego jest jeden Szwed z Malmo, który przyjechał tutaj przed tygodniem prosto ze Szwecji i nie może znaleźć słów uznania dla położenia naszego zakładu, dla klimatu, a nawet dla urządzenia zakładu i cen jego. Tego samego zdania są dwie panie z Antwerpji, bawiące tutaj.

I rzeczywiście — według mnie są oni tylko sprawiedliwi, gdyż Rabka pod każdym względem zasługuje na to uznanie. Położona na końcu Beskidów o 510 metr. nad poziom morza, w malowniczo pięknej okolicy — otoczona ze wszech stron wyższymi górami — i posiadająca źródła solankowojodowe, jedne z najsiłniejszych w Europie — a stanowczo najsiłniejsze z krajowych — zdaje się być wprost stworzona na miejsce lecznicze, a tysiące tych, którzy doznali jej zbawiennych działań, potwierdzają to zdanie. Rabka nie jest nowem zdrojowiskiem, znana jest ona od czasów Bolesława Wstyldiwego, a przechodząc różne koleje, w r. 1864 miała urzędowo pierwszych gości kąpielowych. Od tego czasu zaczyna się jej rozwój, traktowana jednak po macoszemu, nie robiła takich postępów, jakby się tego można było spodziewać. Nareszcie przed paru laty dostała się w ręce odpowiedniej. Dr. Kaden, obecny właściciel Rabki, zrozumiał dobrze wartość jej źródła i obowiązki swoje jako właściciela; a trzeba przyznać, że wykonuje te obowiązki z prawdziwie obywatelskim poczuciem. Nie oglądając się nic na dochody osobiste, robi wszelkie możliwe nakłady dla podniesienia zakładu.

Lecz są też i widoczne objawy tego starania. Kto był w Rabce przed 4-5 laty — ten dzisiaj nie poznałby jej. Odnówione łazienki, wszystkie wanny nowe, odnowione mieszkania, meble nowe, urządzenie parku kilkudziesięciomorgowego, a w ostatnim roku skanalizowanie całego zakładu i przebudowanie domu „pod Warszawą” z znacznem tego domu powiększeniem — oto wynik dotychczasowej działalności dra Kadena. To wszystko łatwo się pisze i prędko się czyta, lecz trzeba wziąć na uwagę, że to kosztuje wiele dziesiątek tysięcy. Nie ulega kwestji, że te dziesiątki tysięcy w przyszłości dadzą rezultat, lecz każdy przyzna, że należy się uznanie właścicielowi za jego starania o podniesienie zakładu. Obecnie mamy tutaj gości więcej, aniżeli było kiedykolwiek w tym czasie — i spodziewamy się w sezonie bardzo liczego zjazdu. Do powiększenia się liczby kuracjuszw przyczynia się także pensjonat p. Gluchowskiej, żony lekarza zakładowego, która od lat ośmiu przyjmuje na pensjonat dzieci i panny a nawet osoby dorosłe, dając im za bardzo umiarkowaniem wynagrodzeniem całkowite utrzymanie i zupełną opiekę, a jak słyszę, pensjonarza p. Gluchowskiej są bardzo zadowoleni.

Obchód Mickiewiczowski.

Jablńków (na Szląsku) 1. czerwca. W poniedziałek świąteczny, dnia 30. maja, urzędzono gono naucejcieli ludowych, ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin nieśmiertelnego naszego wieszcza Adama Mickiewicza, w sali Czytelnikakolicko-ludowej w Jablńkowie wieczorek Mickiewiczowski, w którego program wchodziły odczyty, śpiewy i deklamacje. Pomimo ulewnejgo deszczu przybyli na wieczorek liczne zastępy publiczności z miasta, jakoteż i okolicznych wsi, tak, że obszerna sala szczerliwie się zapelniała. Przebieg uroczystości był nader poważny i zrobotn na wszystkich podniosło wrazenie.

Jordanów 22. maja. Dziśkaj odbył się w naszym mieście wieczorek muzykalno-wokalny ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza. Wieczór ten rozpoczął odczyt p.

P. Mihałka, w którym prelegent stręcił w krótkości życiorys, oraz podniósł zasługi działalności wielkiego poety. Ośmiu śpiewaków z chóru p. Barabaszki uświetnili również wieczór swoim współudziałem, a piękną i prawdziwie do okoliczności zastosowaną pieśnią zachwycili liczną zebrałą publiczność. Następnie słyszeć się daly dzwienne tony skrzyppiec, wychodzące z pod smyczka p. Balysa przy akompaniamencie fortepianu p. Langa. Produkcje te wywołały grzmiące oklaski. Deklamacje panny Wojciechowskiej i p. Wowkonowicza zrobiły na publiczności bardzo mile wrazenie, jak również apoteoza Mickiewicza w obrazie z żywych osób, kończąca przedstawienie.

Da widów. Dnia 30. maja odbyła się w Dawidowie uroczystość ku czci Adama Mickiewicza. Po uroczystem nabożeństwie celebrowanem przez ks. Fiakowskiego, proboszcza w Dawidowie, zgrupowali się tłumy ludu na placu obszerzym przed miejscową szkołą, gdzie wśród zieleni ustawiono biały wieszcza. Uroczystość zgail ks proboszcz, potem kierownik szkoły p. Bińkowski opowiedział zgrupowanym popularnie cały żywot Mickiewicza, a w końcu ustepie swej mowy zachęcał lud do pracy i do regularnego posyłania dzieci do szkoły.

Po odśpiewaniu kilku narodowych pieśni i po wygłoszeniu deklamacji przez najmłodszepokolenie Dawidowa, nastąpił uroczysty akt założenia „Czytelnikakolicko-ludowej” im. Adama Mickiewicza” przez delegata akad. koła Tow. szkoły ludowej p. Kajetana Golczewskiego. Delegat koła w obszernej mowie porównał Mickiewicza z Kościuszką, następnie zbijając teorie socjalizmu, podniósł zasługi „Szkoły Ludowej”, a w końcu skreślił stosunek młodzieży do ludu mniej więcej temi słowy: „Lud to potęga, ale potęga jeszcze drzemiąca, nie czująca swej siły, lecz gdy poczucie siły w niej się obudzi przez oświatę, przez poznanie ternieżności i przeszłości wtenczas dopiero na barkach ludu wyrosnie ojczyzna wielka, wspaniała i wolna. Dziś są w narodzie dwie wielkie potęgi: lud i młodziec. Na ludzie i na młodzieży opiera dziś naród wszystkie swoje nadzieje, na nich zwrócone są oczy całego społeczeństwa; potęgi te więc muszą się polaczyć — muszą stanowić jedność. My młodziecy — mówil mowca — jesteśmy młode dla was najmłodszy, my was kochamy, my was jak braci przysięgamy chemy do was i polaczyć się w jedno, pracować razem. Wy kochajcie nas tak, jak my was kochamy. Myśmy powstałi z was! — wy nasi ojcowie, my — wasze dzieci. Razem, razem do pracy! a jednością sił, pracując wspólnie zwyciężymy wrogów i będziemy mieli wolność i szczęście”.

Czytelnia liczy obecnie 300 książczek, a da Bóg, że będzie ich więcej.

W uroczystości tej wzięło udział także wiele osób ze Lwowa, między nimi dawny naucejciel Dawidowski dyr. Solecki i p. Urbank, który śpiewem swym przyczynił się wielce do uświetnienia uroczystości.

Urządzeniem obchodu zajął się miejscowa naucejcielka przy pomocy p. kierownika i dyr. Soleckiego.

Gleichenberg 29 maja. Łącząc się w uwielbieniu dla nieśmiertelnej sławy wieszcza naszego Adama Mickiewicza z ogółem społeczeństwa polskiego, szczerła garstka rodaków bawiących na kuracji w Gleichenbergu, w Styrii, obchodzila setną rocznicę urodzin poety uroczystem dziękczynnem nabożeństwem dnia 27 maja odprawionem.

KRONIKA.

Djarżew Iwowlk.

Poniedziałek 6. czerwca. O godz. 6. popołudniu w lokalu lwowskiej izby rękodzielniczej walne zgrupowanie towarz. dostaw da armji.

Treść 22-go numeru „Echa Literackiego” jest następująca: Antoni Czechow — „Troška” (przekład z rosyjskiego); Wl. M. Kozłowski —

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjacki 1. 6 i 7 i Biuro dzienników Ludwika Plohna, ulica Karola Ludwika 1. 9. We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Duker, H. Schalek, A. Ooppel’s, Nach., Rudolf Mosse i J. Danenberg; w Paryżu: G. Adam 38, rue de Varanne. Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednegawiersza drobnym drukiem (petit). Doniesienia o ślobach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct. Prywatne korespondencje 12 i nekrologja 20 centów od wiersza. Drobne ogłoszenia 1½ centa od wiersza. Pomieszczenia i sklepy po 1 ct. od wiersza. Reklamy w rubryce Nadadane 30 ct. od wiersza.

„Przemczenie filozofji i powołanie filozofów” (dok.) Adam Krajevski — „Amor vixit” (Nowela — c. d.); Stanisław Womela — „Siła snów” (wiersz); Aleksander Kielland — „Pod sztandarem pracy” (powieść — c. d.); „Wiadomości artystyczne i literackie”.

Kalendarz. Poniedziałek (6.): Norberta. — Wschód słońca o godzinie 4. minut 8, zachód o godzinie 7. minut 49.

Władomości djecejalne. Archidieceja lwowska obrządku rzymsko-katolickiego: Prezentę na oprózione probstwo w Chodorowie otrzymał ksiądz Władysław Klecan, proboszcz w Zubrzy. — Przeniesieni: ksiądz Wincenty Rokicki ze Stryja do Potylic, ksiądz Antoni Szczyński z Zimnej Wody do Stryja, ksiądz Edward Pasieczny z Ulanowa do Oprzyłowca, ksiądz Aleksander Mozyski z Belza do Ulanowa.

Dieceja przemyska: Zamianowany ksiądz dr. Jan Mazanek, profesor teologii radca i referentem kousystora biskupiego. — Administratorem w Drohobyczu ustanowiony ksiądz Franciszek Dobrowolski tamtejszy wikaryusz. — Przeniesieni wikaryusze: ks. Franciszek Kędzior z Łańcuta do Drohobycza, ksiądz Ignacy Antoniewicz z Libuszy do Jezowego, ks. Józef Wojnar z Świecau do Libuszy. — Konkurs na kanonję przy kapitule przemyskiej obrządku rzymsko-katolickiego i na probstwie w Drohobyczu zapisany z terminem do dnia 30. czerwca r. b.

Robotnicy galicyjscy za granicą. Czytamy w Gascie Lwowskiej: Według sprawozdania austro-węgierskiego konsulatu we Wrocławiu, w ostatnich czasach zdarzało się często, że robotnicy galicyjscy, zwabieni przez niemieckich agentów żydowskich obietnicami wnieścnych zarobkw, wyprawdani bywają za granicę, do Szląska, a stamtąd do Saksonji i tam w obcym kraju, pozbawieni wszelkich środków do życia, na pastwę losu pozostawiani.

Agent galicyjski, w porozumieniu z agentem saskim werbuje zazwyczaj pewną liczbę robotników galicyjskich, przewiezających o wiele tańszepięni, którzy rzeczywiście mogli znaleźć zatrudnienie, przyprowadza ich do stacji granicznej, gdzie odbiera ich inny agent i prowadzi na miejsce przeznaczenia. Tutej, lepsi robotnicy dostają miejsca; inni, których nie można umieścić, otrzymują wezwania, aby się jak najprędzej wydaliłi, a gdy nie dadzą posłucha, donoszą jak najgorszego obejścia. Tymczasem, szaliercy agent, którego oni nawet z nazwiska nie znają, zabiera do swej kasy za każdego umieszczzonego robotnika po 3 marki od pracodawcy i znika, nie dając pozostaliom bez miejsca żadnych środków, celem umożliwienia powrotu do domu. Zaczyna się więc dla tych niesieszliwych, najczęściej obarczonych rodzinami, najczarniejsza godzina, pełna niewyświadzonej nędzy. Bez centa w kieszeni, nie rozumiejąc języka, idą o zbraczym kiju często całymi tygodniami z powrotem do ojczyzny. W ostatnim roku wyprawiono z Wrocławia przeszło czterdziestu takich nędzarzy w tak okropnym stanie, że w celu omińnięcia publicznego zbiegowiska na dworcu kolejowym, musiano ich aż do odejścia pociągu zatrzymać w osobnym miejscu.

Wskutek powyższej relacji konsulatu, ministerstwo spraw wewnętrznych wydało za pośrednictwem prezydium namiestnicwa okólnik, w którym zwrócił uwagę władz politycznych na te stosunki i poleciło zadać sprawę z poczynionych w tej mierze posprzeżenie.

Wielki reformator szkoły ludowej Komensky w grobie by się przewrócił, gdyby przeczytał, co w wczorajszym numerze berlińskiej Post wypisuje pewien górnoszląski naucejciel o znakomitości obecnego systemu, praktykowanego w szkołach górnoszląskich. Cały świat przyjął zasadę Komensky’ego, że cała nauka szkolna opierać się winna na języku ojczystym dzieci. Karjerowicz szkolny z Górnego Szląska podpisujący się swoimi pasjotyzmem w Post, utrzymuje, że dzieci polskie winny korzystać tylko z niemieckiego wykładu w szkole, że system ten wydaje znakomite rezultaty, że szkoła ludowa na Górnym Szląsku stoi na wysokości swego zadania, że system obecn jest tak znakomity, iż trudno w wyższych klasach rozróżnić dzieci polskie i niemieckie, że potwierdzili to liczni duchowni, rewidujący w szkołach górnoszląskich wykład nauki religii, po-

Piotr Chmielowski. Wpływ wychowawczy pism Mickiewicza.

Odczyt, wygłoszony na walnem zgrupowaniu towarzystwa naucejcieli szkół wyższych dnia 29. maja

(Ciąg dalszy)

Wielki ideał uszczęśliwienia wszystkich jako hasło, zahartowanie do walki i wytrwałości, wiara w lepsze strony serca ludzkiego, zjednanie wszystkich sił i wysiłków, zapał i poświęcenie w urzeczywistnianiu myśli udoskonalenia powszechnego; oto cele i środki, mogące doprowadzić do tego, by na oceanie „wód trupich” nie płynęły same plazy egoizmu, by bryła świata nowym poszła torem pod względem moralnym. Każda zmiana na lepsze, każda reforma w sprawach ludzkich musi być naprzód pomysłana, musi wyrobić się w duchu, zanim zacznemy ją urzeczywistniać środkami materialnymi. Kto tylko nie uznaje tego światła za najlepszy możliwy, kto pragnie polepszenia doli

ludzi we wszystkich kierunkach, ten w „Odzie do młodości” znajduje wszystkie czynniki duchowe, jakie istnieje musza, ażeby reforma mogła być dokonana. Niech sobie puszyczyli wstępcictwa natrącają się z tego lub owego jej wiersza widząc w nich oblicze szatan-burzyciela; nieobłąkany sołtzmami rozum i serce, spragnione dobra, zawsze będą wlebiły Mickiewicza za genialne wypowiedzenie myśli i uczuć, tchnących czynną poezją życia, a zarazem najgorętszym żarem reformatorskiego zapału. „Oda do młodości” budzić będzie zawsze najszlachetniejsze i najważniejsze popedy u tych wstępcich, co idealną młodość ducha przechować w sobie umieli.

Podobne uwagi zrobić należy i co do znacznego, a przez wstępcików krytykowanego czterowiersza z „Pieśni flareckiej”:

Cykla, wagi i miary Do martwych użyj bryli; Nierz sily na zamiary, Nie zamiar podług sił.

Pierwsze dwa wiersze objaśnił dostatecznie sam poeta, mówiąc słusznie, że tam, gdzie pełną serca, „cykle” jest zapał, „uniesien duch”, wagą zaś i miarą „dobro powszechno”, a jedność czyli połączenie sił zbiorowych jest nie-

wątpliwie ważniejszą od liczby cyfrowo większej, ale nie będącej wyrazem spójni wewnętrznej.

Dwa dalsze wiersze nie tylko nie zawierają w sobie myśli szalonej, ale zrozumiane należycie, zgodnie z duchem całego ustępu, muszą być poczytane za jedynie rozumną wskazówkę postępowania ku coraz to wyższemu udoskonaleniu. Kto przed rozpoczęciem jakiegokolwiek pracy powiada sobie z góry, że ona jest ponad jego siły, ten oczywiście dokonał jej nie potrafił. Kto małe i drobne stawia sobie cele i celiki, ten nigdy wielkiego czynu spełnić nie może, gręcznąc wciąż w błocie powszedniości i zabiegów codziennych. Aby wykonać jakiś wielki zamiar, potrzeba go przedewszystkiem podjąć, potrzeba go sobie w idealnej doskonałości wyświadczyć, a potem pracować nad jego urzeczywistnieniem, wylęcając wszystkie siły, by sprostać wielkiemu zadaniu. Podczas wykonywania zamiaru napotka się trudności, zrazu nieprzewidywane, one nadmiar zapału ostudzą, zmuszając do troskliwego obmyślania środków mających owe trudności usunąć. Niema się też co lekkać, że praca nasza zmarnowana zostanie; nie w naturze, ani w duchu nie ginie; po nas przyjdą inni, dla których będziemy szczerłem do wznieślenia się wyżej; „wszyscy chćemy dokonać, dokona, kto może” — jak powiada Mickiewicz

w swoim wierszu filomackim. Tak powstały wszystkie odkrycia i wynalazki, wszystkie wielkie przemiany w trybie żywota ludzkości. Dla ludów w tak zwany stanie naturalny żyjących, nabytki naszej nauki są niezrozumiałe, dzieła techniki wydają się cudami, zjawiskami nadprzyrodzonymi. Co więcej, dla naszych przodków z XVIII. wieku bajarem byłby człowiek, któryby im prawil o sieciach kolei żelaznych lub telefonach. A jednak ludzkość biorąca czynny udział w wytworzeniu cywilizacji, dokonała tych wszystkich rzeczy, mogących z pozoru uchodzić za czyny niepodobne do wykonania, za dzieła przechodzące siły nasze. Gdyby nie było ludzi, co siły mierzyli na zamiary, a zamiar według sił, wszyscy byłibyśmy dotychczas w tem stadium rozwoju, w jakim wędugają narody Afryki środkowej.

Nie powstawał nam zatem na ten czterowiersz pieśni flareckiej, lecz wpając go w umysł młodziwej potrzeba, bo niestety więcej jest daleko dusz gnusnych i ciał ospałych, gdy idzie o dobro ogólne, aniżeli serc gorących i dusz lotnych, któreby hamowały ich zapędach należało. Przez ośmieszanie idealnych dążeń wpajamy jad sobkownata krótkowzroczność, mającej go tylko chwilową, dorazny pożytek własny na widoku.

Jeżeli mówimy o potrzebie praktyczności

w naszym usposobieniu narodowem, to rozumiemy tę praktyczność nie w jej sobkownem, namacalnym i dotykalmem znaczeniu, jakiego uczą każdego ciężkie warunki istnienia. Mówimy o tej wielkiej i rozległej praktyczności, która nie marnuje sił swoich i uzdolnień na fraszki, na wybrki lekkomyślnie i popisy pyszałkowate, która nie poprzestaje na piękności kwiatu, ale dba i o owoce życia, pożywe dla całego ogółu narodowego. W takim pojęciu praktyczności zmieści się wybornie hasło pieśni flareckiej; owszem w niem znajduje swe uzasadnienie, bo tylko wielkie zamiary mogą nalezycie, z korzyścią dla narodu, spożytkować te bujne zarody wszelkich zdolności, jakich nie brak młodzieży naszej, tylko że je zazwyczaj na liche celiki marnuje.

Idea udoskonalenia wewnętrznego, jak ją przedstawił Mickiewicz, nie wymaga bynajmniej wyrzeczenia się na wzór ascetów, dobr i uciech ziemskich, nie potępia rozwijania wszelkich zdolności ciała i duszy, jakie człowiek posiada. Uznając owszem znaczenie i jednych i drugich, wiedząc, że człowiek aniołem nie jest, dąży poeta nasz tylko do przeniknięcia tych wszystkich sił i zasobów myślą uszlachetniającą, czerpaną ze zdroju ideałów.

(Ciąg dalszy nastąpi)

twierdził to nawet pewien kapitan podczas manewrów na Górnym Śląsku.

W dniu już odczytają służy pedagogom za powagi pedagogiczne. Nie będziemy tu powtarzać patryjotycznych tyrad owego „pedagoga” o cywilizacyjnej misji szkoły ludowej z niemieckim językiem wykładowym na Górnym Śląsku, o rzekomej twierdzy niedobytej, jaką stanowią szkoły germanizujące dla państwa pruskiego na kresach wschodnich, nie będziemy także powtarzać jego tyrad na temat niebezpieczeństwa agitacji polskiej na Śląsku, bo z takim politykiem w szkole trudno poważnie rozprawić o zasadach pedagogicznych. Z takimi karierowiczami niema dyskusji.

Kłopoty redakcji. Dziennik medjołański *Corriere della sera* opowiada kłopoty, na jakie narażony był podczas niedawnej rewolucji, w następujący sposób. Zaraz w sobotę dnia 7. maja rozpoczęły się trudności, ponieważ wielu zerarów zamieszkałych za miastem nie mogło z powodu barykad i walki, toczącej się na ulicach, przyjść do gmachu wydawnictwa. Redakcja poradziła sobie w ten sposób, że powstała wskutek braku sił zerarów lukę zapelniała zapasowym składem, to zn. artykułami już złożonymi poprzednio i stanowiącymi rodzaj rezerwy. W ten sposób stało się, że w pierwszym dniu rewolucji, gdy na ulicach Medjołanu wrzała zacięta walka, a powietrze działo od salw karabinowych, *Corriere della sera* przyniósł swoim czytelnikom artykuł o reformie architektury. Naturalnie ta pokojowa elukubracja wyglądała archyryginalnie w otoczeniu krótkich, alarmujących wiadomości o przebiegu walki ulicznej.

Jak wielkiem było jednak zdumienie redakcji, gdy w kilka godzin po wyjściu gazety zjawili się w lokalu redakcyjnym jakiś pan, który przyniósł odpowiedź na ów artykuł i domagał się, sby go umieścić w najbliższym numerze.

— Alez szanowny panie — tłumaczył jeden z redaktorów — przecież my nie mamy czasu czytać i drukować artykułów o reformie architektury teraz, gdy w mieście strzelają i cały kraj czeka w trwałe wiadomości o rewolucji.

— Stara historia! — zawołał z gniewem autor artykułu. — Dla mordów, barykad, armat i tym podobnych głupstw mają gazety miejsce, ale gdy idzie o poważne kwestje kultury i sztuki, to zawsze przychodzi się nie w porę!

W niedzielę nowa katastrofa: brak papieru. Skład papieru znajdował się w dzielnicy przed Porta Garibaldi, gdzie walczone cackiele. Ponieważ zapas papieru znajdującego się w drukarni był bardzo szczupły, musiano wydać numer w zmniejszonym formacie. Nie koniec na tem. Gdy zecerzy byli zajęci składaniem artykułów, wtargnęli do lokalu zecerzy zawieszonych dzienników radykalnych i zaczęli od kolegów solidarnie zaprzestania roboty. Po długich układach zgodzili się zecerzy dokończyć rozpoczętą pracę. Gdy już wreszcie numer był złożony i miał pójść do druku, okazało się, że nie ma gazu dla motorów, gdyż część robotników gazowych zastrejkwowała, a zapasowy gaz był potrzebny do oświetlenia ulic.

Przerwa trwała 10 godzin. Nakoniec wydrukował się numer w zmniejszonych rozmiarach i puszczony został na miasto. Tu wyonili się nowi kłopoty. Roznościele oświadczyli, że nie mogą odważyć się iść na przedmieścia ze względu na całość swoich grzbietów. Co jednak było niemożliwością dla kolporterów, to umożliwili zupełnie niektórzy abonenci. Przez ulice, wrzące od walki, przez barykady, przez kadry rewolucyjne i kordony wojska znaleźli sobie drogę z dala od przedmiędzy do ekspedycji pisma, ażeby tu wyrazić swoje niezadowolone z tego powodu, iż wskutek rewolucji gazeta bywa im dostawiana nieregularnie.

— Jeżeli się to jeszcze raz wydarzy, przestaną abonować pański dziennik.

Jubileusz ks. arcybiskupa Iśakowicza. Pre-

zydent miasta dr. Małachowski zaprosił grono obywateli stolicy i reprezentantów prasy na zebranie, które odbędzie się w posiadłość 3. Luza god. 6. popołudniu w sali posiedzeń magistratu, celem obrad nad sposobem uczczenia 50-letniego jubileuszu kapłaństwa ks. arcybiskupa Iśakowicza.

Lwowska rada miejska uchwaliła na wczorajszym posiedzeniu udzielić towarzystwu zachęty przemysłowej, utrzymującemu we Lwowie niustającą wystawę okadźw przemyśle krajowego — subwencji z fundusów miejskich 500 zł. p. Ferdynandowi Góralakiemu zaś na założenie we Lwowie większej pracowni ozdobyń serdadków pożyczki 1.000 zł. zwrotnej w pięciu rocznych ratach, oprocentowanej na 3 od sta. Referentem obu tych spraw był prof. Głębicki.

Następnie na wniosek p. Gerstmana nadała rada stypendjum z fundacji śp. Głowińskiego 210 zł. rocznie uczniowi drugiej klasy gimnazjalnej Zenonowi Aleksandrowiczowi.

Dla braku kompletu narady nad sprawą szkoły rzemieślniczej i handlowej we Lwowie trzeba było odcroczyć do przyszłego tygodnia, w którym zwołane będą posiedzenia na środę i piątek.

Wczorajsze posiedzenie zaczęło się dopiero o godzinie 8 m. 10'37 s. wieczorem, a zakończyło się już o dziewiątej.

Pod adresem władz wojskowych p. Roman Palmstein, profesor IV. gimnazjum we Lwowie, przesyła do jednego z pism popołudniowych następujące pismo: „Dnia 1. b. m. bawilem się z gromadką uczniów w piłkę na Błoniu, obok Parku Strzyjskiego. Opałali ćwiczyć się w strzelaniu oddział żołnierzy. Pomijam to, że nad żołnierzami się znęcano, bo to rzecz powszednia w wojsku, lecz i uczniom, którzy za piłką biegli w tę stronę, chociaż ćwiczeniem wcale nie przeszkadzali, nie szczędzono obelg karczemnych. Gdy się ćwiczenia skończyły około kwadransa lub pół do 8, przechodziło koło nas dwóch młodzieńców — bardzo jeszcze młodzieńkich poruczników. Jednego z nich piłka, odbijając się od ziemi, lekko uderzyła. Rozszroty porucznik zezłył ostatnimi słowami uczniów i na zakończenie wyraził się bardzo obelżywie o Polakach, używając wyrazu „Polaken” z plugawym epitelem. Będąc sam wobec dwóch synów Marsa wojowniczo usposobionych i nie chcąc mieścić uczniów do zajścia, które mogło smutnie mieć następstwa, musiałem znieść tę obelgę z bólem serca i hamować młodzień, aby się z palestrami na owego oficera nie rzuciła, lecz jeżeli mój głos dojdzie do naczelnej komendy, to niechże rzący, zwłaszcza młodzieńcy podwładnych swoich, poczują, że nie godzi się powiewać uczuciami innego narodu. Roman Palmstein, prof. gimn. IV. we Lwowie”.

Ważne zmiany — jak donosi *Dwutygodnik straży skarbowej* — równocześnie z regulacją plac urzędników mają zajęć w korpusie straży skarbowej. Mianowicie będą podwyższone pobory starzy, oraz przeprowadzona będzie wewnętrzna jej reorganizacja. Przygotowanie w tej mierze są w pełnym toku, ale jeszcze nie są ukończone.

Kamienica... moritura. Taki tytuł mógłby śmiało nosić dom przy ul. Batorego 1. 14, który, z uwagi na jego chociażby tylko wygląd zewnętrzny, polecamy opiece pcowalanej władzy.

Kilkunastu robotników magistrackich, rozszalonych na zarząd robot miejskich za rozmaite „krzywdy”, zebrało się wczoraj wieczorem przed ratuszem, widząc nie ulicy jakiejś demonstracji, ale zdolano ich naklonić do rozejścia się spokojnie do domów.

Zmiana własności. Posel Adam hr. Skrzyński nabył od p. Kazimierza Winnickiego dobra Łuźna z przyległościami, położone w pow. gorlickim.

Uduszenie dziecka. Julję Lewko, lat 21 liczącą, mamkę w zakładzie dla nieuleczalnych przy ulicy Paulinów pod 5, która miała obok swego,

karmić jeszcze obce dziecko w tym zakładzie zostające, zbudowała druga mamka tego zakładu, Apolonia Dępiel, o godzinie 3. w nocy, aby natarmić, to ohe dziecko jej powierzone. Przebudzona Lewko, wstając, spostrzegła swego własnego obok niej leżącego dwu miesięcznego syna Michaśia zanieczyszczonego na twarzy wymiotami i przekonała się, że on już nie żyje. Zawezwany lekarz miejski orzekł, że wobec braku jakichkolwiek znaków śmierci gwałtownej, Michaś Lewko dostawczy wymiotów w nocy, prawdopodobnie się udusił. Zwłoki odtawiono do kostnicy miejskiej i wdrożono dochodzenie karne.

Kobięta-szakal. Miśkańcy realności pod l. 11 przy ulicy Krótkiej doniesli do dyrekcji policji, że mieszkająca w tej realności Kazimiera Łabawiczew, 23 lat licząca, żona tokarza kolei państwowej ma u siebie 18-miesięczne dziecko na wychowaniu, nad którym w nieludzki sposób się znęca.

Wydelegowany w tej sprawie organ dyrekcji policji, zastał dziecko ułożone w kącie na barłogu, przykryte szmatą, a wezwany lekarz miejski skonstatawał, że ono jest pokryte na całym ciele sińcami i ranami od pobicia, i że jest bardzo wynędzniałe z głodu.

Dziecko, imieniem Marja, odebrano od Łabawiczewowej i umieszczono w szpitaliku św. Zofji, a przeciw niej wdrożono postępowanie karne. Łabawiczewowa tłumaczyła się, że dziewczynkę tę przyjęła w grudniu zesz. roku za swoje od matki Bożenry Zaby, która ma być szwaczką, i wyjechała ze Lwowa niewiadomo dokąd.

Pożar. W realności pod l. 49 przy ulicy Zielonej wybuchł onegdaj popołudniu pożar, który zniszczył częściowo drewnianą komórkę i kilkadziesiąt wiązek siana z wozem, albowiem przybyła straż ogniowa zlokalizowała i ugasiła ogień w krótkim czasie.

Ogień powstał wskutek tego, że Benjamin Lewi 4-letni syn Wolfa Lewi, drażkarza, zamieszkałego w tej realności, bawiąc się obok tej komórki zapalnikami, wsunął przez szparę w ścianie palącą się zapalną, od której się siano w komórce na wozie ułożyło, zajęło. Szkoda wyrządzona przez pożar nie przewyższa kwoty 100 zł.

Wesieie bez panny młodej odbyło się w tych dniach w Bytomiu na Górnym Śląsku. Wszystko było już przygotowane, młoda para i zaproszeni goście mieli się udać do kościoła, gdy nagle obłubienica namyśliła się inaczej, jako że zawsze lepiej choćby w ostatniej chwili zerwać stosunek, który nie przyniósłby spodziewanego szczęścia, aniżeli po ślubie żalować tego kroku... Goście ochłonęli rychło ze zdziwienia, a że zapach pieczywo i dźwięki muzyki zbyt wielki na zgromadzonych wywierali urok, więc zabrano się rąco do jada i do tańca i bawiono się długo w noc bez panny młodej...

Luter i kiełbasa. Oryginalny proces toczył się w tych dniach przed senatem karnym sądu naziemińskiego w Poznaniu. Dnia 31. października r. z gospodarz Majusiak w karczmie w Dobieszynie pod Jarocinem, rozwodząc się o Marcjanie Lutrze; powiedział: „Wasz Luter skradł kiełbasę”. Karczmarz, protestant, czuł się tem obrażony i zaskarżył Majusiaka. Sąd ławierski skazał go na 10 marek, iżba karna, na skutek apelacji prokuratora, podwyższyła karę do 50 marek. Rewizję, wniesioną przez oskarżonego, senat karły odrzucił.

Odnaczenie Polaka. Na wystawie fotograficznej w Londynie, lwowski fotograf p. Michał Nikopol, właściciel zakładu fotograficznego „Stella”, otrzymał najwzwyższą nagrodę dyplom honorowy, krzyż z koroną i medal złoty za dwa tableaux: artystów i artystek teatru lwowskiego i za grono nauczycieli „Sokola” lwowskiego.

Wycieczka do Podhorzec i Oleska przez Złoczów i Sasów odłożona do przyszłej niedzieli, tj. 12. bm. Zapisywać się można tylko do piątku 10.

bn. w „Gwieździe” i w Księgarni Polskiej. Koszt jazdy koleją wraz z podwodami tam i napowrót 3 zł 30 ct. od osoby.

Z łow. czynnej pomocy galic. urzędników postępczych. Ważne zgromadzenie członków odbędzie się w środę d. 8. bm. o godz. 7. wieczorem w gmachu głównej poczty nr. 25 I. piętro.

V posiedzenie lwowskiej izby handlowej i przemysłowej odbędzie się w poniedziałek 6. czerwca r. o godzinie 6. wieczorem w sali posiedzeń izby, plac Halicki 1. 10.

Wycieczka oddziału kolarzy „Sokola” lwowskiego odbędzie się dzisiaj o godzinie 3 1/2 popołudniu do Janowa. Punkt zborny gmach „Sokola”.

Składki na ... użyteczności publicznej im. narodowe.

Dnia 1. maja odbyło się rozdanie puszek na Wawel w mieszkaniu p. Szumlańskiej, plac św. Jura 1. 8.

Puszki nadesłały następujące magazyny: Cukiernia Sołoca, J. Brzezina, F. Gross, Krzyżyski, Knapp, L. Solecki, cukiernia Wierzbickiego, zakład kapielowy św. Anny, A. Szokorow, apteka Rappaporta, Baczowski, Muzyski, Bzowska, Dziewoński, Wyspiański, H. Stachiewicz, trańka 5, Wołnicki i Kaczyński, dom J. Szumlański 5 zł, razem 20 zł. 50 ct., odesłane zostały na ręce p. Ulanowskiej, która takowe składa na księżeczkę kasy oszczędności w Krakowie nr. 155456. Ogólna suma tej składek wynosi 40.086 zł. 25 ct. Następane rozdanie 25. czerwca b. r. plac św. Jura 1. 8.

Notatki literackie i artystyczne.

Z teatru. Wczoraj dał teatr krakowski „Współżalowników” Sheridan. Dla braku miejsca obszerniejszą recenzją odkładamy do jutrzejszego numeru, dziś tylko wspomniemy, iż teatr był przepelniony, a publiczność hucznyimi oklaskami darzyła gości krakowskich za grę przewyborną i pełną finezji artystycznej.

(Gospodarstwo przemysł i handel.

Różnię dla trzody chłownej uchwaliła kosztiem 45.000 zł. zbudować krakowska rada miejska, według planów wypracowanych przez budownicwo miejskie. Smutnym jest tylko ten fakt, że rada dostawę mechanicznego urządzenia dla rzeźni powierzyła firmie pruskiej, podczas gdy takiego urządzenia mogłaby dostarczyć albo fabryka maszyn w Sanoku, lub która z firm czeskich.

Sprawozdanie tygodniowe izby handlowej i przem. o cenach zboża i produktów we Lwowie od 28. maja do 3. czerwca 1898 roku bez opłaty akcyzowej. Pszenica stara 11-60 do 11-90, nowa do do żyto stare 8-50 do 8-80, nowe do do jęczmień browarny stary 8-35 do 8-60 nowy do do pastewny 7-40 do 7-75, owies nowy do do stary 8-25 do 8-60, hreczka 9-15 do 9-90, kukurudza zesz. 5-65 do 5-85 nowa do do proso do do groch do got. 8-50 do 9-10, pastewny 7- do 7-40 soczewica do do fa sola do do bobik 7-10 do 7-60, wyka 6-60 do 6-90 koniczyna czerwona 35- do 40-, koniczyna biała od 31- do 40-, tym. od do szwedzka 60- do 70-, aniz rós. od 20- do 22- płaski od 20- do 25- do rzepak nowy do do leta do do rzepak zimowy 11-50 do 11-75, letni do do linianka 10- do 12-, nasienie liniane od do nasienie konopne do do chmiel stary do do chmiel nowy do do nafta zwykła 14- do 15-, salonowa 17- do 18-, wosk ziemny do do wszystko za 100 kilogr., sypitylus 10000 litera parcent, gazowy kontyngentowany 30-06 do 30-40.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kieparzu Kraków 3. czerwca. Targi zbożowe owładnęła ten denca znikoma, tak, że ceny obniżają się codziennie, lecz dalsze ustalenie tychże zależeć będzie od pogody i dlatego dalsze fluktuacje nie są jeszcze wykluczone. Chwilowo przewidywane wyzerpanie zapasów wcale się czuć nie daje, gdyż na targach węgierskich, tak samo jak tutaj zaoferowanie pszenicy jest znaczne, gdy tymczasem

obdyt dla braku odbiorców jest utrudniony i sprzedający zmuszani są do obniżenia swoich żądań. W tych warunkach ceny pszenicy dość znacznie się obniżyły; żyta mianowicie krajowego rzeczywiste mało się pojawia, dla tego stosunkowo lepiej trzyma się w cenie. W jęczmieńni prawie żadnych niema obrotów. Owies niemiennie. Płacono pszenicę: białą od 11- do 12-; czerwoną 11-50 do 12-50 zł; żółtą 11-50 do 12-25 zł; żyte 9-50 do 10-; jęczmień browarny do do do; na pasz 7-50 do 8-10 zł; owies 8- do 8-85 zł; owies do siewu do do pszenica nowa do do do; żyto nowa do do wyk 1- do do; rzepak do do do; konicz czerwonony do do do; biały do do do; kukurudza od do do. Wszystkie za 100 kilogr.

Wojna hiszpańsko-amerykańska.

(Depesze telegraficzne i telefoniczne.)

Madryt 5. czerwca. Rząd otrzymał wiadomości o zwycięstwie Hiszpanów pod San Jago de Kuba, nie ogłasza ich jednak publicznie, ponieważ nie zostały dotychczas jeszcze przedłożone królowej rejentce.

Jak słycać, Hiszpanie wzięli bardzo wielu Amerykanów do niewoli.

Nowy Jork 4. czerwca. Do *N. J. Herald* donoszą, że cała załoga zatopionego statku amerykańskiego „Merimac”, który, jak wiadomo, chciał sforsować wjazd do portu i przez hiszpańskie torpedowce wysadzony został w powietrze, została uratowana.

London 5. czerwca. Do tutejszych dzienników donoszą, że cała załoga „Merimaca” została uratowana, ale jenedni oficer i kilku majtków dostało się do niewoli.

London 5. czerwca. Floty Sampsona i Shleya położyły się pod St. Jago. Dziś lub jutro oczekiwac należy znowu bitwy między Hiszpaniami a Amerykanami.

Depesze telegraficzne i telefoniczne „Dziennika Polskiego”.

Belgrad 5. czerwca. Dziś rozpoczęły się powszechnie wybory do skupczyzny. Udział wyborców bardzo liczny, porządek nigdzie nie zakłócony. Zdaje się, że kandydaci rządowi wyjdą olbrzymią większością. — Wiadomości z prowincji stwierdzają również przebieg wyborów spokojny.

Nadesłane.

(Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nią odpowiedzialności.)

Koszule kolorowe

Zephier na lato jedwabne, półcienne i batystowe, po 2-50, 3-50, 5, do 8 zł.

poleca magazyn nowości

Marcina Müllera

we Lwowie

plac Halicki 1. 14, obok Banku hipotecznego.

Dr. Leopold Schellenberg

lekarz chorób kobiecych i akuszer

przeprowadził się na ul. Batorego 1. 9. II. piętro i ordynuje począwszy od 23. maja br. rano od godz. 6. 1898 do 11., popołudniu od godz. 3. do 5. — 1-9

DROBNE OGŁOSZENIA.

Doniesienia rozmaite. po 1/2 centa od wyrazu.

Upraszam do drobnych ogłoszeń dotychczas zawsze przypadających gotówkę, bo drobnych ogłoszeń na rachunek nie umieszczam.

Ludwik Płohn

Biuo dzienników i ogłoszeń. Ekspedycja ogłoszeń „Dziennika Polskiego” Lwów, ulica Karola Ludwika 9.

WOLNE POSADY.

Pomocnik zdolny ekspedjent, władający językiem polskim i niemieckim znajdujące korzystną posadę w handlu galanterijno-drobnożagowym Antoniego Milewskiego w Samborze. Reflektanci, którzy pracowali na prowincji mają pierwszeństwo. 306

ROZMAITOŚCI.

Institutrice française cherche place, 3 mois campagne. J. M. J. poste restante Léopol.

SPRZEDAŻ.

Wyberna kawa 1/2 kilo 75 ct. „Syrjusz” W Lwów, ul. 3 Maja 1. 2.

Do sprzedania

obszerne realność z ogrodem i szpazą przy ulicy Łyżakowskiej 1. 140

MIESZKANIA WOLNE i SKLEPY

(1 ct. od wyrazu.)

Stajnia lub magazyn przy ul. Bema 20 na 8 koni jest do wynajęcia.

Drut kol znuty cynkowany do ogrodzeń po 2r. 4 za 100 metrów. Siatka druciana lakierowana do osłony oknieu po 2r. 1 za metr kwadr. poleca

PIOTR CHRZĄSTOWSKI

handel żelazny we Lwowie, plac Kapitulny 1, (naprzeciw katedry).

Zarząd Dóbr Zameczek

poczta Żółkiew rozsyła najprzedniejsze szparagi ogrodowe po 50 ct. za kilo.

Zamówienia adresować: Olearczyk, Żółkiew.

Darlehen

von 500 fl. aufwärts als Personalcredit besorgt coulant und discret: Agentur Buda-Pest, Postfach 138.

Publiczne oświadczenie.

Wobec pogłosek rozsziewanych w pismach oświadczają podpisani lekarze, że w Copotach żadnej epidemicznej choroby zwłaszcza lepry nie ma. Tego rodzaju choroby nigdy w Copotach dotąd nie konstatowano.

Przeciwnie stan zdrowotny skutkiem naprawy higienicznych stosunków (kanalizacji, wodociągów i t. d.) jest zupełnie dobrym.

Copoty, 1. czerwca 1898 r.

Dr. med. Lindemann, Dr. med. Wagner, Dr. med. Schwarzenberg, Dr. med. Trebinski, Dr. med. Kern, Dr. med. Hube t, Dr. med. Firnhaber.

Powyższe oświadczenie wszystkich tutejszych lekarzy urzędownie poświadczam.

Copoty, 1. czerwca 1898 r.

Naczelnik urzędu gminnego von Dewitz gen. von Krebs

podpułkownik pozasłużbowy.

Ogłoszenia do wszystkich pism

po cenach najtańszych przyjmuje Biuro ogłoszeń i dzienników

L. PLOHNA

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 9. Obliczenia, kosztorysy, projekty do ogłoszeń odwrotnie. Na żądanie stron przyjmuje oferty do przechowania i zlecenia porozumiewania się z interesantami w sprawach ogłoszonych.

Sezon 1898.

Otrzymałem właśnie świeży transport Aparatów fotograficznych najnowszej konstrukcji

od 5 do 300 zł.

Ludwik Feigl

pasaż Hausmana 8. we Lwowie pierwszy, najstarszy i najtaniejszy skład fotograficznych aparatów i przyborów dla fotografów fachowych i amatorów, jako to: papier, płyty i chemikalia zawsze świeże, co do jakości niezównane a jednak tanże jak wszędzie. Wylączne zastępowanie sławnych płyt Westentorpi i Wehner.

Tylko 50 ct. 4 ciagnienia. Ostatni miesiąc! Główna wygrana raz 100.000 koron 4 razy 25.000 koron. Gotówka 220 procent potrącenia.

Losy wystawy jubileuszowej po 50 ct.

I. ciagnienie 25. czerwca 1898 II. " 6. sierpnia 1898 III. " 15. września 1898 IV. " 22. października 1898

Polecają: M. Jonasz, Kitz i Stoff, Kornmann i Feigenbaum, Gustaw Max, Samnely i Landau, Schellenberg i Kreysler, Aug. Schellenberg i Syn, Sokal i Lilien, Jakob Stroh.

KRYNICA

c. k. ZAKŁAD ZDROJOWY W GALICJI.

W Karpatach 590 m. n. p. m. Od stacji kolejowej godzina bitej drogi. — Na stacji wygodne powozy.

Środki lecznicze: Źródło bardzo silny azowawy wapnianno- i magnezjowo-sodowo-żelazistej. — Kąpiele mineralne bardzo obfite w kwas węglowy wolny, metodą Schwartza ogrzewane (w roku 1897 wydano 43.500). — Nader skuteczne kąpiele borowinowe (w roku 1897 wydano 16.400). — Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego.

Skarbowy Zakład hydropatyczny pod kierunkiem dr. H. Ebersa (w roku 1897 wyd. 12.000).

Kąpiele rzeźnicze. — Klimat wzmacniający podalpejski. — Wody mineralne miejscowe i wszelkie zagraniczne. — Keir. — Żytyca. — Mleko sterylizowane. — Gimnastyka lecznicza. — Apteka.

Lekarz zakładowy dr. L. Kopp z Krakowa stale cały sezon ordynujący. Nadto 12 lekarzy wolno praktykujących.

Mieszkania przeszło 1500 pokoi z esąkownym komfortem urządzonych w cenie od 60 ct. dziennie zwyż.

Dom zdrojowy. — Czystelnia. — Restauracja. — Pensjonaty prywatne. — Hotele. — Cukiernie. — Kościół katolicki. — Cerkiew. — Muzyka zdrojowa stała (dyr. A. Wroński). — Stały Teatr. — Koncerta. — Odczyty. — Bala. — Spacery w rozrocie okolice Karpāt. — Rozległy park szpilkowy wzorowo urządzonej około 100 morgów obszaru.

Frekwencja w roku 1897 4960 osób. 1696 1-3 Sezon od 15. maja do 30. września. W maju, czerwcu i wrześniu ceny kąpiele, pomieszkań w domach skarbowych i potraw w restauracji domu zdrojowego o 25%, niższe.

W lipcu i sierpniu nie udziela się ubogim żadnych ulg, jak uwolnienie od taks kuracyjnych i t. p. Rozsyłka wody mineralnej od kwietnia do listopada. Składki we wszystkich większych miastach w kraju i za granicą. Bliższych wyjaśnień na żądanie udziela, broszury i prospekta rozsyła: c. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy.

!! BIAŁE i PIĘKNE RECE !!

Najbardziej czerwone i opierzchnięte ręce wybieleją i wydelikatniąją po kilkakrotnem natarciu KREMEM ROSLINNYM. Słoik 80 centów.

JAN IHNATOWICZ

LWÓW: sklepy własne ul. Kopernika 1. 3, ul. Halicka 1. 11. KRAKÓW: Sukien 1. 20. CZERNOWCE: Rynek 1. 2. PRZEMYŚL: Franciszkańska 1. 24.

Redaktor odpowiedzialny Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański. Papier z fabryki czerlańskiej. Z Drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarządem Ludwika Ringla.